

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๘ ราชกิจจานุเบกษา ๒๔ มกราคม ๒๔๙๕

---



พระราชบัญญัติ  
 สภามหาวิทยาลัยแห่งชาติ  
 พ.ศ. ๒๔๙๕

---

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.  
 ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๑ มกราคม พ.ศ. ๒๔๙๕  
 เป็นปีที่ ๑๑ ในรัชกาลปัจจุบัน  
 พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มี  
 พระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า  
 โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยสภามหาวิทยาลัย  
 แห่งชาติ  
 จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติ  
 ขึ้นไว้ โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดัง  
 ต่อไปนี้

เล่ม ๑๓ ตอนที่ ๘ ราชกิจจานุเบกษา ๒๔ มกราคม ๒๔๙๕

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติ  
สภามหาวิทยาลัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๔๙๕”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัด  
จากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกบรรดาบทกฎหมาย กฎ และ  
ข้อบังคับอื่น ๆ ในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้  
หรือซึ่งขัดหรือแย้งต่อบทแห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ให้มีสภามหาวิทยาลัยแห่งชาติขึ้น ประกอบด้วย  
คณบดีรัฐมนตรี เป็นประธานกรรมการ รัฐมนตรีว่าการ  
กระทรวงศึกษาธิการ เป็นรองประธาน รัฐมนตรีว่าการ  
กระทรวงสาธารณสุข รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร  
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม รัฐมนตรีว่าการกระทรวง  
การคลัง อธิการบดีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อธิการบดีมหา  
วิทยาลัยธรรมศาสตร์ ผู้บัญชาการมหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์  
อธิการบดีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ผู้อำนวยการมหา  
วิทยาลัยศิลปากร และปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เป็นกรรมการ  
โดยตำแหน่ง และเลขาธิการสภามหาวิทยาลัยแห่งชาติ  
เป็นกรรมการและเลขานุการโดยตำแหน่ง กับกรรมการอื่น

เล่ม ๑๓ ตอนที่ ๘ ราชกิจจานุเบกษา ๒๔ มกราคม ๒๔๕๕

อีกสิบสองคนซึ่งจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง  
จากผู้ทรงคุณวุฒิ

ในกรณีที่กฎหมายจัดตั้งมหาวิทยาลัยขึ้นใหม่ ให้  
รัฐมนตรีผู้รักษาการตามกฎหมายนั้น และอธิการบดีของ  
มหาวิทยาลัยนั้น เป็นกรรมการสภามหาวิทยาลัยแห่งชาติ  
โดยตำแหน่งเพิ่มขึ้น

มาตรา ๕ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิดำรงตำแหน่งมีกำหนด  
สี่ปี เว้นแต่ในวาระเริ่มแรกเมื่อครบกำหนดสองปี ให้  
กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจับสลากออกจากตำแหน่งกึ่งหนึ่ง

กรรมการที่พ้นจากตำแหน่งนั้น จะทรงพระกรุณาโปรด  
เกล้าฯ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอีกก็ได้

มาตรา ๖ นอกจากการออกจากตำแหน่งตามวาระตาม  
ความในมาตรา ๕ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ต้องจำคุกโดยคำพิพากษาโทษจำคุก

(๔) ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ออกจากตำแหน่ง

ในกรณีที่การพ้นจากตำแหน่งตามมาตรานี้ จะได้ทรง  
พระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งกรรมการเข้าแทน กรรมการ

เล่ม ๑๓ ตอนที่ ๘ ราชกิจจานุเบกษา ๒๔ มกราคม ๒๔๕๕

ที่ได้รับการ แต่งตั้งเข้าแทน นี้ ย่อมอยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่า  
กำหนดเวลาของผู้ซึ่งตนแทน

มาตรา ๗ ให้นายกรัฐมนตรีเป็นประธานในการประชุม  
ของสภามหาวิทยาลัยแห่งชาติ ในกรณีที่ประธานไม่อยู่ในที่  
ประชุม ให้รองประธานทำหน้าที่แทน ถ้าประธานและ  
รองประธานไม่อยู่ในที่ประชุม ให้กรรมการเลือกตั้งกันขึ้น  
เป็นประธานในที่ประชุมนั้น

มาตรา ๘ ให้มีเลขาธิการสภามหาวิทยาลัยแห่งชาติคน  
หนึ่ง มีอำนาจและหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามมติของสภา  
มหาวิทยาลัยแห่งชาติ ควบคุมราชการอันเป็นงานธุรการ  
ของสภา บังคับบัญชาข้าราชการในสังกัด และรับผิดชอบ  
ในราชการ ของ สภา ขน ตรง ต่อ นายกรัฐมนตรี ผู้บังคับบัญชา  
สภามหาวิทยาลัย แห่งชาติ ตาม กฎหมาย ว่า ด้วย การปรับปรุง  
กระทรวง ทบวง กรม

มาตรา ๙ สภามหาวิทยาลัย แห่งชาติอาจตั้งอนุกรรมการ  
เพื่อพิจารณาปัญหาใด ๆ อันอยู่ในหน้าที่ของสภา แล้วทำ  
รายงานเสนอในที่ประชุมของสภา

มาตรา ๑๐ สภามหาวิทยาลัย แห่งชาติ มี อำนาจ และ  
หน้าที่บริหารกิจการของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๘ ราชกิจจานุเบกษา ๒๔ มกราคม ๒๔๙๕

(๑) กำหนดและตั้งงบประมาณประจำปีของมหาวิทยาลัย  
ต่าง ๆ จากงบประมาณแผ่นดิน

(๒) อนุมัติ การจัดตั้ง และ การ เลิกล้ม คณะหรือแผนก  
วิชา ก่อนดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

(๓) อนุมัติหลักสูตรวิชาต่าง ๆ

(๔) พิจารณาหลักเกณฑ์การแต่งตั้งศาสตราจารย์ รอง  
ศาสตราจารย์ และอาจารย์

(๕) ดำเนิน การ เพื่อ ให้ การ ศึกษา ใน มหาวิทยาลัย มี  
มาตรฐานดีขึ้น

มาตรา ๑๑ ให้สภามหาวิทยาลัยแห่งชาติประชุมกันตาม  
ปกติอย่างน้อยเดือนละครั้ง โดยประธานกรรมการเป็นผู้เรียก  
ประชุม

มาตรา ๑๒ การ ประชุม ทุก ครั้ง ต้อง มี กรรมการ มา  
ประชุมไม่ต่ำกว่ากึ่งหนึ่ง จึงจะเป็นองค์ประชุม

มาตรา ๑๓ การลงมติวินิจฉัยข้อปรึกษา ให้ถือเอา  
เสียงข้างมากเป็นประมาณ

กรรมการคนหนึ่งขอมมีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้า  
มีจำนวนเสียงลงคะแนนเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออก  
เสียงเพิ่มขึ้นได้อีกเสียงหนึ่ง เป็นเสียงขาด

มาตรา ๑๔ ให้สภามหาวิทยาลัยแห่งชาติมีอำนาจออก  
ข้อบังคับเกี่ยวกับวิธดำเนินงาน และกิจการอื่นๆ

เล่ม ๑๓ ตอนที่ ๘ ราชกิจจานุเบกษา ๒๔ มกราคม ๒๔๙๕

มาตรา ๑๕ สภามหาวิทยาลัยแห่งชาติและอนุกรรมการ  
ของสภาอาจเชิญบุคคลหนึ่งบุคคลใดมาให้คำอธิบาย ให้ความ  
เห็น หรือคำแนะนำทางวิชาการ ในเมื่อเห็นสมควร

มาตรา ๑๖ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการ ตาม พระราช-  
บัญญัติ<sup>๕</sup> และให้อำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติ<sup>๕</sup>การตาม  
พระราชบัญญัติ<sup>๕</sup>

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา  
แล้ว ให้ใช้บังคับได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ป. พิบูลสงคราม

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดย  
ที่<sup>๕</sup>ขณะนั้นสมควรให้มีสภามหาวิทยาลัยขึ้น เพื่อพิจารณาให้มาตรฐาน  
การศึกษา คัดเลือกการจัดวางหลักสูตร การจัดตั้งคณะหรือแผนก  
วิชา และการแต่งตั้งศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และอาจารย์  
ในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ให้เป็นไปในมาตรฐานเดียวกัน และอยู่ใน  
ระดับเดียวกับมาตรฐานของมหาวิทยาลัยในต่างประเทศ